

مولفه های طراحی مسکن بلند مرتبه طبیعت گرا (مطالعه موردی شهر اصفهان)

الهه امینی^۱، محسن افشاری^۲، جواد طباطبایی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی، اصفهان، ایران.

E_amini@yahoo.com

۲- استادیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران، m.afshary@au.ac.ir

۳- استادیار دانشکده عمران، دانشگاه آزاد اسلامی، میمه، اصفهان، ایران.

چکیده

دیدگاهی ای مشترک، مابین علوم معماری، پدیده شناسی و روانشناسی، از مسکن به عنوان یکی از بزرگترین و مهم ترین بخش ساختمان سازی و پدیده های محیطی در حفظ وضعیت روانی و بهزیستی انسان و شکل دهی هوش شناختی، عاطفی و اجتماعی وی یاد می کند. مسکن به عنوان محل زندگی انسان بایستی به نوعی توانایی تأمین نیازهای مختلف انسان را داشته باشد. یکی از آنها نیاز به طراوت، لطافت و آرامش ناشی از مجاورت با طبیعت است که با طراحی مسکن در بستر طبیعی و ترکیب خانه و طبیعت و می توان به این نیاز انسان به نحو مطلوبی پاسخ داد.

تزلزل رابطه مستقیم انسان با طبیعت، به دست انسان مدرن، نه تنها در سطح وسیع به محیط زیست آسیب رسانده است، بلکه این انسان محوری جدانگر که امروزه مرکز خواستگاه فکری طراحی خانه های بلند مرتبه مدرن قرار گرفته است، کنون دامن گیر خود انسان معاصر شده است. لذا، این پژوهش اصول معماری پایا، طراحی اکولوژیکی و طبیعتگرا را با تأکید بر ارتباط بصری و فیزیکی با طبیعت در مرکز رویکردش در طراحی فضاهای مطلوب معماری قرار می دهد.

این تحقیق در پی طراحی محیطی (مسکن) می باشد که بتواند با تأکیدش بر ارتباط با طبیعت، امکان رهایی از خستگی فکری و یکنواختی زندگی روزانه در ساعات حضور در مسکن را برای ساکنان فراهم آورد. این استراژی طراحی، راه حل را از مناظر زیباشناختی و روانشناختی، در استفاده از مصالح طبیعی و فضای سبز به منظور ایجاد ارتباط مستحکمی بین فضای داخل و خارج ساختمان می داند که منتهی افزایش شادی و نشاط افراد و افزایش رضایت ساکنین دارد.

استفاده از فضای سبز و چشم اندازهای طبیعی، علاوه بر برانگیختن حس زیبایی و لذت بصری افراد، سکوت، آرامش، سایه، نور و تهویه مناسب را فراهم میسازد. از این رو، طراحی فضاهایی برای گذران اوقات فراغت، به گونه ای که رابطه ی از دست رفته میان انسان و طبیعت را احیا نمایند؛ ضروری به نظر میرسد. در پژوهش پیشنهادی، سعی بر آن است که بناها به عنوان جزئی از طبیعت و در تلفیق با آن، با استفاده از بام، بدنه ها و پوسته های سبز در خارج ساختمان طراحی شده و با ایجاد فضای جمعی در باغ های مرتفع با منظر مناسب در باغات عمودی و دیوار سبز در داخل و خارج بنا و همچنین بازی با آب و صدای طبیعی در محیط زندگی و بازگردانی گلخانه و یا پاسیو به داخل خانه در جهت جایگزینی با تراس های امروزی طراحی و ارائه شود.

واژگان کلیدی: رابطه ی انسان و طبیعت، مجموعه ی مسکونی بلند مرتبه، برج، معماری طبیعتگرا، مسکن

۱- مقدمه

تفکر درباره سکونت همیشگی یکی از اصلی ترین دغدغه های انسان بوده که برای اقامت گزیدن در محیط پیرامونش در طول زمان رو شهای متعددی را برای معماری مسکن خود به کار گرفته که معماری مسکونی کشورهای مختلف را شکل داده است. امروزه بخش عمده ای از مسکن شهری در شهرهای بزرگ و متوسط از نوع آپارتمانی است. خانه های آپارتمانی از نظر اندازه واحدها تعداد طبقات و شیوه تقسیمات داخلی انوعی دارند. شاید یکی از اولین مظاهر زندگی پر ازدحام شهرنشینی در قالب آپارتمانهای چند طبقه که به جای گسترش در سطح، به تعداد طبقات در ارتفاع افزوده شده است. این تحولات سبب